



MESTNA OBČINA
KRANJ

TRAJNOSTNA MOBILNOST V KRANJU

Mestna občina Kranj se na področju trajnostne mobilnosti predstavlja kot zelena, trajnostna, digitalna in okoljsko usmerjena občina. Že nekaj let intenzivno vzpostavlja sisteme, ki na področju trajnostne mobilnosti neprestano vzpodbujajo in nagovarjajo širšo javnost k spremembi potovalnih navad. A kljub vsemu uporabnikov storitev s katerimi izvajajo trajnostno mobilnost še vedno ni zadostno, zato se spogledujejo s spremembami.

Statistiko, da v Sloveniji emisije iz prometa izvirajo skoraj izključno iz cestnega prometa, lahko spremenimo skupaj. Na podlagi javno mnenjske raziskave, ki je bila izvedena v sklopu projekta ReMobil, so glavni razlogi proti uporabi javnega prevoza dolgotrajnost poti, slabe povezave ter neprimeren urnik. Kot razloge za ne uporabo javnega prevoza vprašani navajajo še prevelike razdalje postaje od ciljnih lokacij, užitek v vožnji, dejstvo, da pot običajno opravijo peš, s kolesom, skirojem in manjšo udobnost javnega prometa od vožnje z avtomobilom. Hkrati več kot tri četrtine vprašanih v anketi razume, da lahko trajnostno mobilnost dosežemo le, če začnemo uporabljati trajnostne oblike mobilnosti za obvladljive razdalje.

- **KRANJ - mobilnost, demografska slika, višinska razlika**
 - Mestna občina Kranj je zaradi svoje lege dobro vključena v regionalne prometne tokove, ki zagotavljajo ugodno mobilnost prebivalcev in omogočajo dobre logistične pogoje za gospodarstvo. Glavnino potreb po mobilnosti občanom zagotavlja razvejano cestno omrežje, ki zaradi množične uporabe s seboj prinaša nekatere negativne učinke na kakovost bivanja. Zaradi močnih prometnih tokov, ki jih ustvarjajo delovne migracije, gospodarske dejavnosti in razvoj turizma, je potreba po vlaganju v cestno infrastrukturo velika. Ker je razvoj večine dejavnosti pri obstoječih potovalnih navadah vezan na cestni promet, je pričakovano povečevanje stroškov infrastrukture in okolijskih vplivov. Zaradi dolgoletne osredotočenosti zgolj na potrebe zasebnega motoriziranega prometa pa so preostali udeleženci (pešci, kolesarji) v prometu pogosto zapostavljeni.
 - Eden pomembnejših dejavnikov, ki vpliva na izzive mobilnosti je geografska umeščenost starega mestnega jedra Kranja. Le-to namreč leži na konglomeratnem pomolu ob sotočju 30 metrov globoko vrezanih strug Kokre in Save.
 - Več v TUS Priloga 2:
https://www.kranj.si/files/01_kranj_moje_mesto/tus2030/priloga-2-tus-kranj-2030_analiza.pdf

- **KRANJ V MISIJI 100 PODNEBNO NEVTRALNIH IN PAMETNIH MEST DO 2030**
 - Mesta imajo osrednjo vlogo pri doseganju podnebne nevtralnosti do 2050, kar je cilj evropskega Zelenega dogovora. Obsegajo samo 4 % območja EU, vendar v njih živi 75



MESTNA OBČINA
KRANJ

% državljanov. Poleg tega mesta porabijo 65 % svetovne energije in v ozračje izpustijo 70 % svetovnih emisij CO₂. Misija bo vključevala lokalne, regionalne in nacionalne odločevalce, državljane, podjetja in investitorje za:

- dosego 100 podnebno nevtrálnih in pametnih mest do 2030 in
 - zagotovitev, da bodo ta mesta delovala kot poskusna in inovacijska vozlišča za ostala evropska mesta, ki bodo ta cilj dosegla do 2050.
- Mestna občina Kranj je začela s postopkom priprave podnebne pogodbe skupaj z akcijskim načrtom, proces bo trajal približno 1 leto.

• **JPP**

- Mestna občina Kranj si v smislu doseganja ciljev Celostne prometne strategije Mestne občine Kranj in s ciljem intenzivnejšega uveljavljanja trajnostne mobilnosti na območju Mestne občine Kranj, prizadeva okrepiti uporabo mestnega potniškega prometa, kot oblike prometa, ki lahko ublaži pritiske dnevnih migracij, ki se kažejo v gostem prometu in zastojih, zlasti v prometnih konicah.
- V študiji ureditve postajališč za JPP v Kranju je na podlagi izbranih kriterijev analizirano omrežje javnega potniškega prometa in podani predlogi ureditve avtobusnih postajališč. Znotraj občine je bilo obravnavanih 193 postajališč, ki ležijo na 13 različnih avtobusnih linijah. Med glavne slabosti je umeščeno pomanjkanje urbane opreme in nevarni odseki ter pomanjkanje uporabe JPP s strani delovno aktivnih prebivalcev. Med priložnosti so uvrščene predvsem možne smeri razvoja in izboljšav JPP, ki bi pozitivno prispevali k izboljšanju prometnega omrežja (povečanje ponudbe in dostopnosti postaj za izposajo koles, omogočiti P+R na začetnih postajah, ozelenjevanje streh postajališč v mestnem središču, ureditev enotne urbane opreme, postavitve digitalnih zaslonov prihodov, avtobusov na pomembnejših vozliščih, ureditev mobilnostnega načrta večjih generatorjev prometa (velika podjetja), varne šolske poti, postavitve novih avtobusnih postajališč na bolj odročnih območjih, možnost intermodalnosti, sodobnejši dostop do informacij). (VIR: Študija ureditve postajališč za javni potniški promet v Kranju)
- Preko Eko sklada bo Mestna občina Kranj izvedla nakup osmih e-avtobusov za mestni promet, dobavljeni bodo najpozneje v prihodnjem letu, štirje že do konca letošnjega. Ob tem bodo postavljene še e-polnilnice za avtobuse na treh lokacijah.
- Več na povezavi = link do dokumenta ŠTUDIJA UREDITVE POSTAJALIŠČ ZA JAVNI POTNIŠKI PROMET V KRANJU



MESTNA OBČINA
KRANJ

- **E-MOBILNOST**

- Projekt, ki se bo predvidoma končal leta 2035, temelji na treh stebrih. Prvi vsebuje zamenjavo 130 vozil občinske uprave in javnih zavodov z električnimi ter postavitev polnilnic, namenjenih tem vozilom. V okviru drugega stebra bo koncesionar na petih lokacijah postavil 15 javnih polnilnic oziroma 30 polnilnih mest. Tretji steber pa zajema namestitve treh sončnih elektrarn na strehe javnih zgradb. S proizvedeno energijo se bodo polnila električna vozila, presežki pa se bodo shranjevali v lokalnih baterijskih zalogovnikih in bodo porabnikom na voljo v obdobju, ko proizvodnje električne energije ni oziroma je ta manjša.
- Za uporabo mestne uprave bo v Kranju zamenjan obstoječi vozni park z električnimi avtomobili. Do leta 2025 pa z električnimi avtomobili nadomestili tudi vozne parke vseh zavodov in služb, ki delujejo v okviru Mestne občine Kranj.

- **KRANVAJ + PROSTOFER**

- Kranvaj - brezplačni prevoz na klic je mini električni avtobus (sprejme do 6 oseb in invalidski voziček), ki brezplačno vozi v območju za pešce, tj. staro mestno jedro.
- V letu 2018 je Kranvaj v 364 dneh prepeljal 42.023 potnikov.
- Uporaba: potnik Kranvaj lahko uporabi tako, da počaka na vstop na označenih postajališčih. Postajališča so na Hujah, pred Mestno Knjižnico Kranj in na Pungartu. Potnik lahko Kranvaj ustavi po telefonu, telefonska številka: 031 383 700, ali dvigne roko in s tem nakaže vozniku Kranvaja, da naj ustavi. Potnik lahko vnaprej naroči ali rezervira prevoz na klic na javno dostopni številki mobilnega telefona št. 031 383 700. Rezervacije sprejema voznik osebno ali po telefonu vsak dan od 8.00 do 19.30 ure. Zunaj območja za pešce uporabniki lahko vstopajo ali izstopajo na parkirišču (Huje ob Likozarjevi cesti) in na postajališču mestnega potniškega prometa (postajališče Planina-Noví dom) ob robu območja za pešce. Kranvaj je prijazen starejšim, potnikom z gibalnimi omejitvami in vsem, ki potrebujejo pomoč pri vstopu in izstopu v vozilo.
- Prostofer - trajnostni vseslovenski prostovoljski projekt za mobilnost starejših in invalidov, je namenjen občankam in občanom nad 65 let, mlajšim upokojujencem in invalidom, ki ne vozijo sami, imajo slabše povezave z javnim prevozom, so prejemniki socialne pomoči, imajo nizke pokojnine in nimajo sorodnikov, ki bi jim nudili prevoz. Klic občank in občanov na brezplačno telefonsko številko 080 10 10 vsak delovni dan med 8. in 18. uro sprejme komunikacijski center. Ta zabeleži podatke klicatelja in lokacijo prevoza ter o tem obvestil voznika. Prevoze je potrebno naročiti vsaj tri dni pred želeno storitvijo. Prevozi se izvajajo vsak delovnik med 7. in 18. uro. Več na <https://www.kranj.si/kranj-moje-mesto/sociala/starejsi-obcani/prostofer>



MESTNA OBČINA
KRANJ

- **PARKIRIŠČA in P+R**

- Z analizo stanja je bilo na območju Mestne občine Kranj ugotovljeno pomanjkanje števila parkirnih mest, glede na potrebe, ki so določene ob upoštevanju obstoječih parkirnih normativov v občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Kranj. Z analizo je bil na nivoju celotnega mesta ugotovljen primanjkljaj 6.933 parkirnih mest za osebna vozila, pri čemer je manko parkirnih mest najbolj izrazit na območjih večstanovanjske gradnje (stanovanjske soseke). Pomanjkanje parkirnih mest za osebna vozila je na podlagi analize sicer ugotovljeno v 19 parkirnih conah od skupno 29 parkirnih con, ki so definirane na območju mesta Kranj.
- Parkirišča v lasti Mestne občine Kranj upravlja Komunala Kranj, javno podjetje, d. o. o. Na parkiriščih, na katerih je parkiranje plačljivo, uporabniki parkirnine lahko plačajo z gotovino, s plačilno-kreditnimi karticami, mobilnimi telefoni (SMS ali aplikacija EasyPark) in parkirno kartico Mestne občine Kranj, samo na parkirišču Brioni pred občinsko stavbo in na parkirišču Zdravstveni dom.
- Več na strani: <https://www.kranj.si/kranj-moje-mesto/promet/parkirisca>

- **KOLESARSKA INFRASTRUKTURA**

- Kolesarska infrastruktura v Mestni občini Kranj je zgrajena v dolžini 76 km.
- Prebivalci in obiskovalci Kranja lahko sami pomagajo izboljšati kolesarske poti v občini. Na spletni strani <https://www.krskolesom.si/crne-tockelahko> prijavijo črno točko, ki jo nato Mestna občina Kranj evidentira in odpravi.
- V okviru študije je Mestna občina Kranj že preučila možnosti za vzpostavitev novih enosmernih povezav, kar bi omogočilo prostor za vzpostavitev dodatnih kolesarskih povezav. Kot splošen ukrep velja, da se vse ceste z enosmernim prometnim režimom uredi na način, da je za kolesarje dovoljena vožnja v obe smeri. (VIR: Mobilnostna študija Mestna občina Kranj - Celostna študija kolesarskih povezav, mirujočega prometa in enosmernih povezav s predlogi ukrepov trajnostne mobilnosti v Mestni občini Kranj; glej poglavje 3.3.4).
- Mestna občina Kranj načrtuje tudi investicije v premostitvene objekte za kolesarje in pešce čez reko Savo in Kokro.



MESTNA OBČINA
KRANJ

- **KRsKOLESOM**

- V kranjskem sistemu izposoje koles, ki s 75 električnimi in 95 navadnimi kolesi predstavlja največji elektrificiran sistem izposoje koles v Sloveniji in ima trenutno kolesarske postaje za izposajo e- in navadnih koles na 28 lokacijah. Na postajah pred vstopom v mestno jedro sta na voljo tudi dva trikolesnika, s čimer želi Mestna občina Kranj omogočiti lažjo dostopnost ožjega mestnega središča gibalno oviranim ter lažjo dostavo manjših paketov najemnikom ali lastnikom objektov in s tem dodatno zmanjšati promet v mestnem jedru. V sklopu gradnje parkirišča P+R (parkiraj in se odpelji z avtobusom ali s kolesom) na Zlatem polju pa je predvidena tudi nova postaja z 20 ključavnicami.
- Uporabniki si lahko kolo izposodijo z identifikacijsko kartico, uporabniškim imenom in geslom ter preko mobilne aplikacije MOBILN.SI
- Zaposleni v Mestni občini Kranj lahko kolesa v sistemu KRsKOLESOM uporabljajo brezplačno, tudi na ta način občina spodbuja trajnostno mobilnost med zaposlenimi.
- Naročnina za navadno kolo znaša 10 EUR/mesec oz. 25 EUR/leto, za električno kolo pa 20 EUR/mesec oz. 50 EUR/leto.
- KRsKOLESOM je del sistema [Gorenjska.bike](#), v katerega je zdaj povezanih osem gorenjskih občin.

- **CAR SHARING**

- 100% električni car sharing v Kranju – Avant2Go ima v Kranju 4 lokacije in 10 avtomobilov – več na <https://avant2go.si/car-sharing/cities/kranj>

- **CENTER TRAJNOSTNE MOBILNOSTI KRANJ**

- CTM je sodobno kolesarsko počivališče s kolesarnico in z info točko za spodbujanje uporabe trajnostnih načinov vsakodnevnega potovanja po Kranju in okolici. Namenjena je vsem uporabnikom javnega prevoza, kolesarjem, pešcem, invalidom ter uporabnikom souporabe vozil, na voljo bodo tudi parkirne in turistične informacije.
- Sodobno zasnovan etažni objekt z zeleno streho v skupni površini 173 m² se nahaja med soseskama Planina 1 in Planina 2, na kolesarski povezavi 1 Soseska Planina– Nakupovalno središče Primskovo, ob avtobusnem postajališču javnega prometa in sistemu izposoje javnih koles KRsKOLESOM/Gorenjska Bike. V bližini je javno parkirišče in parkirišča za souporabo e-vozil.



MESTNA OBČINA
KRANJ

- V centru se izvajajo tudi delavnice za varno kolesarjenje in pravilno ravnanje s kolesi ter prikazi uporabe sistema KRskOLESOM/Gorenjska Bike ter izobraževanje s področja prometne varnosti in trajnostne mobilnosti, sprejemajo tudi pobude in predloge občanov s tega področja.

- **DIGITALNA PLATFORMA**

- Kranj skupaj s podjetjem T-2 vzpostavlja sodobno rešitev, ki bo sčasoma korenito spremenila upravljanje mesta in omogočila povsem nove možnosti z uporabo podatkov za boljše in bolj zdravo življenje v občini. Aktivno bomo v proces vključili občanke in občane, kako s tovrstno platformo izboljšati kakovost njihovega vsakdana. Digitalno platformo uvajamo v pravem trenutku, saj je Evropska komisija izbrala Kranj v misijo 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest do leta 2030. Kar nas tudi zavezuje k zniževanju izpustov ogljikovega dioksida, povečanju mobilnosti, varčnim gradnjam, uvajanju zelenih površin. Vse te elemente bomo zbirali in jih analizirali, da bi se čim bolj približali cilju Evropske komisije
- S tem Mestna občina Kranj postaja prva v državi, ki uvaja digitalno platformo v najširšem obsegu. Ta bo podpirala digitalne storitve mesta, zbirala, obdelovala in predstavljala ključne podatke za kakovostnejše upravljanje in izboljšala kakovost bivanja v občini.
- Koncept T-2 rešitve za pametna mesta temelji na sistematičnem zbiranju in obdelavi vseh razpoložljivih podatkov in informacij (kot so obstoječi IoT senzori, podatkovne baze obstoječih IKT sistemov v občini in ostalih institucij v upravljanju ali soupravljanju občine), relevantnih za učinkovitejše vodenje mesta in zagotavljanje javnih storitev, ter vključitve občanov v posredovanje mnenj, ki jih vodstvo občine obravnava kot relevantne za odločanje glede pomembnih izzivov in razvojnih projektov. V okviru navedene platforme je zelo pomemben komunikacijski modul, ki preko mobilne aplikacije omogoča prijavo občana v platformo z ustreznim nivojem identitete. Občina lahko preko te platforme in mobilne aplikacije interaktivno komunicira z občani in jim za njihovo boljšo informiranost posreduje podatke o pomembnih dogodkih v lokalni skupnosti.

- **MESTNA KARTICA**

- Kranj z vzpostavitvijo sistema mestne kartice postaja prvo mesto v Sloveniji, ki bo omogočalo najnaprednejše načine zaračunavanja transportnih storitev, ki temeljijo na principu tako imenovane »poštene cene«. Uporabniku se bo zaračunala zanj najbolj ugodna cena vozovnice, kot to že deluje v mestih, kot je London, turisti in gosti pa bodo za plačilo uporabili kar svojo obstoječo plačilno kartico. Na ta način želi



MESTNA OBČINA
KRANJ

MOK povečati uporabo mestnega prometa, kar je še en od pomembnih korakov k brezogljičnemu oziroma ogljično nevtralnemu Kranju do leta 2030.

- Z vzpostavitvijo sistema mestne kartice Mestna občina Kranj postaja prva v državi, ki uvaja mestno kartico v najširšem obsegu, saj bo sistem vpeljal enovito identifikacijsko in plačilno omrežje tako s fizičnimi kot predvsem digitaliziranimi in virtualnimi karticami. Dolgoletno obdobje uporabe predplačniških kartic MO Kranj se tako počasi izteka.
- ;Mestna občina Kranj s projektom sistema mestne kartice dokazuje, da sodi v sam vrh evropskih naprednih mest. Ob začetku uporabe, kar se bo zgodilo v dobrem letu dni, bo tako Kranj med prvimi tremi mesti v Evropski uniji z orodjem, ki bo povežalo tako javne kot tudi zasebne ponudnike, občane in obiskovalce. Logična širitev je seveda na področje celotne Gorenjske, saj ravno sodobne rešitve digitalnih platform in občinskih kartic omogočajo povezovanje med občinami.
- Mestna občina Kranj bo tako ponudila svojim občankam in občanom plačilno in identifikacijsko sredstvo, ki bo v uporabnikovi denarnici uvrščeno na vrhu po izbiri, ne skrivajo pa ambicij, da bo s časom postala najbolj uporabljeno plačilno sredstvo v Mestni občini Kranj, zelo verjetno pa tudi širše. Občani oziroma uporabniki kartice bodo s tem plačilnim sredstvom lahko plačevali tudi povsod drugje po svetu.
- Kartica Mestne občine Kranj vpeljuje sistem upravljanja in izdaje brezkontaktno identifikacijske in predplačniške plačilne kartice, ki bo izdana na svetovno uveljavljeni plačilni shemi Visa; ta kot partnerska kartica nastopa v tem projektu z NLB.
- Hkrati bo sistem omogočal na plačilnih mestih kartice Mestne občine Kranj sprejem plačila z različnimi plačilnimi karticami (na primer bančnimi) obeh največjih plačilnih shem, Visa in Mastercard. Med prvimi storitvami, kjer bo tako plačevanje omogočeno, bodo plačila parkirišč, mestnega avtobusa, sistema KRskolesom, omogočala bo souporabo avtomobilov (identifikacija in plačilo), hkrati pa se bo kartica uporabljala kot identifikacijska kartica tudi v Mestni knjižnici Kranj, za dostope do omejenih območij (mestno jedro), nadejajo pa se tudi sodelovanja v sistemu IJPP (integrirani javni potniški promet).